

יבמות לו

החולץ ליבמתו, ונמצאת מעוברת וילדה	בזמן שהולד של קיימא - הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו, ולא פסלה מן הכהונה
הכונס את יבמתו, ונמצאת מעוברת וילדה	אין הולד של קיימא - הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו, ופסלה מן הכהונה
הכונס את יבמתו, ונמצאת מעוברת וילדה	בזמן שהולד של קיימא - יוציא, וחייבין בקרבן, ואם אין ולד של קיימא - יקיים
הכונס את יבמתו, ונמצאת מעוברת וילדה	ספק בן תשעה לראשון, ספק בן שבעה לאחרון - יוציא, והולד כשר, וחייבין באשם תלוי

רבי יוחנן	ריש לקיש	החולץ למעוברת והפילה
אינה צריכה חליצה מן האחין	צריכה חליצה מן האחין	
חליצת מעוברת שמה חליצה, וביאת מעוברת שמה ביאה	חליצת מעוברת לא שמה חליצה, וביאת מעוברת לא שמה ביאה	
אם יבא אליהו ויאמר דהא דאיעברא מפולי מפלה, מי לאו בת חליצה ויבום היא? השתא נמי תגלי מילתא למפרע	תגלי מילתא למפרע לא אמרינן	במאי קמפלגי: סברא
וכן אין לו אמר רחמנא, והא לית ליה	וכן אין לו , עיין עליו	במאי קמפלגי: קרא

קושי על ר' יוחנן: מיתיבי: **הכונס את יבמתו, ונמצאת מעוברת - הרי זו לא תנשא צרתה, שמא יהא ולד בן קיימא;**

קושי על הברייתא: אדרבה, כי הוי הולד בן קיימא מיפטר צרתה!
תירוץ וקריאה אחרת של הברייתא: אלא אימא: **שמא לא יהא הולד בן קיימא;**
 חזרה לקושי והסבר למה זה קשה לר"י יוחנן: ואי ס"ד ביאת מעוברת שמה ביאה, אמאי לא תנשא צרתה! תיפטר בביאה של חבירתה!
תירוץ 1: אמר אביי: בביאה - כולי עלמא לא פליגי דלא פטרה, כי פליגי - בחליצה, רבי יוחנן סבר: חליצת מעוברת שמה חליצה, ביאת מעוברת לא שמה ביאה; ר"ל סבר: ביאת מעוברת לא שמה ביאה, וחליצת מעוברת לא שמה חליצה.

קושי על תירוץ של אביי: אמר ליה רבא: מה נפשך? אי ביאת מעוברת שמה ביאה - חליצת מעוברת שמה חליצה, ואי ביאת מעוברת לא שמה ביאה - חליצת מעוברת נמי לא שמה חליצה, דהא קי"ל, דכל העולה ליבום - עולה לחליצה, וכל שאין עולה ליבום - אינו עולה לחליצה!

תירוץ 2: אלא אמר רבא, הכי קאמר: **הכונס יבמתו, ונמצאת מעוברת - הרי זו לא תנשא צרתה, שמא יהא ולד בן קיימא, וביאת מעוברת לא שמה ביאה, וחליצת מעוברת לא שמה חליצה, והולד אינו פוטר עד שיצא לאויר העולם.**

ברייתא לחיזוק התירוץ: **הכונס יבמתו, ונמצאת מעוברת - הרי זו לא תנשא צרתה, שמא יהא ולד בן קיימא, ואין ביאה וחליצה פוטר אלא ולד פוטר, והולד אין פוטר עד שיצא לאויר העולם.**

קושי מברייתא זו על ריש לקיש: טעמא דשמא יהא ולד בן קיימא הוא, הא לא הוי ולד בן קיימא - מיפטר צרתה, לימא, תיהוי תיובתא דר"ל!
תירוץ: אמר לך ר"ל, הכי קתני: **הכונס יבמתו, ונמצאת מעוברת - הרי זו לא תנשא צרתה, שמא לא יהא הולד בן קיימא, וחליצת מעוברת לא שמה חליצה, וביאת מעוברת לא שמה ביאה, וא"ת:** הלך אחר רוב נשים, ורוב נשים ולד מעליא ילדן! ולד אין פוטר עד שיצא לאויר העולם.

שאלה: א"ר אלעזר: אפשר איתא להא דריש לקיש, ולא תנן לה במתניתין?
תשובה: נפק דק ואשכח, דתנן: **האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים, ובאו ואמרו לה מת בעלך - הרי זו לא תנשא ולא תחייבם, עד שתדע שמא מעוברת היא צרתה;**

דחיית התשובה: ולטעמיך, תחלוץ ותנשא לאחר ט"ו! אלא, בר מינה דההיא; דאביי בר אבא ורב חיננא בר אביי דאמרי תרויהו: שמא יהא ולד בן קיימא, ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה.

קושי על הדחייה: ולצרכה!

תירוץ: דלמא איכא איניש דהוי בחליצה ולא הוי בהכרזה, ואתי למימר: קשרי חלוצה לכהן.

עוד דחייה לתשובה: א"ל אביי: מידי לא תחלוץ ולא תתייבם קתני? **לא תנשא ולא תתייבם** קתני, בלא חליצה, אבל אי חליץ לה - הכי נמי דשריא.

ברייתא לחזק דעת ריש לקיש: החולץ למעוברת והפילה - צריכה חליצה מן האחין. **בביעת ההלכה כריש לקיש בשלושה מקרים:** אמר רבא: הלכתא כוותיה דר"ל בהני תלת.

1. החולץ למעוברת והפילה
2. דתנן: **המחלק נכסיו על פיו, ריבה לאחד ומיעט לאחד והשוה להם את הבכור - דבריו קיימין, ואם אמר משום ירושה - לא אמר כלום, כתב בין בתחלה בין בסוף בין באמצע משום מתנה - דבריו קיימין;** ואמר ר"ל: לעולם לא קנה, עד שיאמר: פלוני ופלוני ירשו שדה פלונית ופלונית שנתתים להם במתנה וירשום.
3. דתנן: **הכותב כל נכסיו לבנו לאחר מותו**

אב	בן
אינו יכול למכור - מפני שנתנן לבן	אינו יכול למכור - מפני שהן ברשות האב
מכר האב - מכורין עד שימות הוא	מכר הבן - אין ללוקח כלום עד שימות האב

ואיתמר: מכר הבן בחיי האב, ומת הבן בחיי האב

ר' יוחנן	ריש לקיש
לא קנה לוקח	קנה לוקח
קנין פירות כקנין הגוף דמי	קנה לוקח, קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

אין הולד של קיימא

תנא במשנתינו	משום רבי אליעזר אמרו
יקיימו	יוציא בגט

דברי רבא על דברי ר' אליעזר: אמר רבא: ר' מאיר ור' אליעזר אמרו דבר אחד. רבי אליעזר, הא דאמרן. ר"מ, דתניא: **לא ישא אדם מעוברת חבירו ומינקת חבירו, ואם נשא - יוציא, ולא יחזיר עולמית, דברי ר' מאיר; וחכמים אומרים: יוציא, ולכשיגיע זמנו לכנוס - יכנוס.** **דחיית דבריו מכיוון אחד:** א"ל אביי: ממאי? דלמא לא היא, עד כאן לא קאמר ר' אליעזר הכא - אלא משום דקפגע באיסור אשת אח דאורייתא, אבל התם דרבנן, כרבנן סבירא ליה; **דחיית דבריו מכיוון שני:** אי נמי, עד כאן לא קאמר רבי מאיר התם - אלא משום דרבנן, וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה, אבל הכא מדאורייתא, מפרש פרשי מינה.

דברי רבא על דברי תנא קמא בנשא מעוברת חבירו: ולדברי חכמים - יוציאה בגט. **תיזוק:** אמר מר זוטרא: דיקא נמי, דקתני **יוציא** ולא קתני יפריש, ש"מ.

הקדמה לשאלה של רב אשי: א"ל רב אשי לרב הושעיא בריה דרב אידי: התם תנן, **רשב"ג אומר: כל ששהא באדם ל' יום - אינו נפל;** הא לא שהא (מת קודם שעבר 30 יום) - ספיקא הוי, ואיתמר: מת בתוך ל' יום, ועמדה ונתקדשה

רבינא משמיה דרבא	רב משרשיא משמיה דרבא
אם אשת ישראל היא - חולצת, ואם אשת כהן היא - אינה חולצת	אחת זו ואחת זו חולצת